

Tytuł zestawu: **Długość dźwięku samotności***

„Planeta Robin”, „Zagubiony umysł”, „Chłopiec i słoń”, „Podróż z tatą”, „Tata dostał pracę na Marsie”, „Futro”

Grupa wiekowa: 10+

Słowa kluczowe: rodzina, rodzice, kłopoty rodzinne, smutek, wyobraźnia, Ziemia, samotność w chorobie, pierwszy dzień w szkole, inność, odrzucenie, samotność, akceptacja, przyjaźń, wsparcie, animacja

Wiadomostka: 23 lutego obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Walki z Depresją.

Ustanowiony został po to, aby pokazać ludziom, jak poważny i częsty jest to problem i jak z nim sobie radzić. Depresja jest jedną z najpoważniejszych chorób na świecie (plasuje się na czwartej pozycji). Głównymi objawami są: znużenie, przemęczenie i niechęć do życia. W przypadku zauważenia powyższych objawów warto zgłosić się do psychologa lub lekarza rodzinnego, który pomoże zdiagnozować chorobę i podjąć dalsze kroki.

Proponowane tematy do rozmowy/omówienia:

- Bądź sobą i szanuj swoje potrzeby.
- Jak okazać wsparcie bliskim w chorobie?
- Zrozumieć trudny świat dorosłych.

Powiązanie z podstawą programową:

Język polski, klasy IV–VI

1. Kształcenie literackie i kulturowe.

Uczeń/uczennica:

- określa tematykę oraz problematykę utworu;
- wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne i elementy wiedzy o kulturze;
- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach;
- wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohatera.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń/uczennica:

- rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych;
- wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego (scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka); wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego);
- odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia;

– świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.

3. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie.

Uczeń/uczennica:

– tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie;

– tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.

Język polski, klasy VII–VIII

1. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń/uczennica:

– określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury;

– znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

Wiedza o społeczeństwie, klasy IV–VIII

1. Społeczna natura człowieka.

Uczeń/uczennica:

– uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; wyjaśnia znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania);

– podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych.

2. Rodzina.

Uczeń/uczennica:

– charakteryzuje rodzinę jako grupę społeczną; przedstawia rolę rodziców i osób starszych w rodzinie; analizuje wartości ważne dla jego rodziny.

Etyka, klasy IV–VIII

1. Elementy etyki ogólnej.

Uczeń/uczennica:

– zna, rozumie i stosuje pojęcia niezbędne do opisu przeżyć i działań moralnych;

– rozpoznaje i nazywa wybrane emocje oraz uczucia: radość, smutek, strach, wstęt, zdziwienie, gniew, akceptacja, duma, miłość, nienawiść, przyjemność, przykrość, poczucie szczęścia, poczucie wstydu, poczucie winy, zazdrość;

– posługuje się nazwami emocji i uczuć do opisywania przeżyć własnych i innych osób w kontekście różnych doświadczeń moralnych; wykorzystuje te pojęcia do charakteryzowania przeżyć, działań i postaw bohaterów powieści, opowiadań, filmów, spektakli teatralnych, gier komputerowych;

– zna i objaśnia podstawowe pojęcia związane z oceną moralną: dobro, zło, wartość, kryterium, zasada (norma, reguła), postawa, cnota, wada, obowiązek, sankcja, sumienie, wzór, autorytet, odpowiedzialność, prawo naturalne, prawo stanowione, godność, prawa człowieka, natura ludzka, prawda, szczęście.

2. Człowiek wobec innych ludzi.

Uczeń/uczennica:

– podaje przykłady okazywania szacunku wobec rodziców, nauczycieli, koleżanek i kolegów oraz innych ludzi – dorosłych i dzieci;

– uzasadnia, dlaczego należy okazywać szacunek innym osobom;

– okazuje szacunek innym osobom;

– wyjaśnia, czym jest miłość; charakteryzuje różne rodzaje miłości;

– wyjaśnia, co to znaczy, że rodzina jest dobrem wspólnym;

– podaje przykłady działań będących realizacją dobra wspólnego rodziny;

– zna i wyjaśnia formułę zasady solidarności oraz podaje przykłady działań solidarnych;

– objaśnia, czym są: szacunek, przyjaźń, życzliwość, altruizm, troska, bezinteresowność, wolontariat, koleżeństwo, wdzięczność, współczucie, empatia, zaufanie, nietykalność osobista, tolerancja, dobro wspólne, naród, pluralizm, współdziałanie, sprawiedliwość, praworządność, solidarność, patriotyzm, bohaterstwo, wolność polityczna.

3. Człowiek wobec siebie.

Uczeń/uczennica:

– podaje przykłady działań, które są wyrazem troski o własne zdrowie i życie;

– objaśnia, czym są: sens życia, uczciwość, roztropność, umiarkowanie, męstwo, honor; prywatność, asertywność, prawdomówność.

Propozycja zadania dla dzieci/uczniów

Wyobraź sobie sytuację, że do twojej klasy ma przyjść nowy uczeń/uczennica. Napisz do niego/niej list, w którym opiszesz swoje ulubione miejsca do zabawy niedaleko szkoły, sposoby spędzania czasu na przerwie i zaprosisz nowego kolegę / nową koleżankę do wspólnej zabawy.

Bibliografia/netografia dla nauczycieli i rodziców

1. Sylwia Borowska, „»Niech pani naprawi moje dziecko«. Samotność dotyka dzieci, które mają wszystko poza uwagą rodziców”, eDziecko, 20.08.2020, <https://www.edziecko.pl/rodzice/7,79361,26224525,indoktrynacja-dzieci-przez-pieniadze-staje-sie-powszechna.html>.
2. Katarzyna Lajborek, Przemysław Liput, „Opowiem Ci, mamo, co robią dorośli”, Nasza Księgarnia, Warszawa 2020.

* Zestaw „Długość dźwięku samotności” odnosi się m.in. do problemów związanych z konfliktami w rodzinie (rozwód rodziców) lub np. ciężką chorobą kogoś bliskiego. Pokazuje samotność i bezradność dziecka w trudnych sytuacjach. Warto o tym pamiętać, jeśli w klasie mamy dzieci, które właśnie przeżywają rozstanie rodziców, rozdzielenie z jednym z rodziców (rozwód, emigracja zarobkowa), żałobę, chorobę rodzica (depresja, alkoholizm i inne), i porozmawiać o tym przed pójściem do kina. Psychologowie radzą nie unikać trudnych tematów w działaniach wychowawczych z dziećmi, uzasadniając to tym, że często rodzice nie podejmują wspomnianych tematów z dziećmi oraz pozostawiają dziecko z samodzielnym mierzeniem się z trudną sytuacją i trudnymi emocjami.